

Oznakowanie CE dla wyrobów budowlanych

Oznakowanie CE dla wyrobów budowlanych

1. Wprowadzenie

2. Czym jest oznakowanie CE oraz znak budowlany dla wyrobu budowlanego?
3. Dla jakich wyrobów oznakowanie CE i znakiem budowlanym jest obowiązkowe
4. System krajowy czy wspólnotowy?
5. Rola w systemie oceny zgodności
6. Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego
7. Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych
8. Kod identyfikacyjny wyrobu
9. Niedeklarowanie właściwości użytkowych NPD
10. Procedury uproszczone

11. Procedura EOTA

12. Kaskadowanie dokumentacji

13. Organy nadzoru rynku

14. Kary

15. Zawartość i obowiązki dotyczące dokumentacji technicznej wyrobu budowlanego

16. Deklaracja Właściwości Użytkowych

17. Oznakowanie CE, znak budowlany i informacje towarzyszące

18. Instrukcja obsługi

19. Informacja REACH

Czym jest oznakowanie CE oraz znak budowlany dla wyrobu budowlanego?

- **wyrób budowlany** - oznacza każdy wyrób lub zestaw wyprodukowany i wprowadzony do obrotu w celu trwałego wbudowania w obiektach budowlanych lub ich częściach, którego właściwości wpływają na właściwości użytkowe obiektów budowlanych w stosunku do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych;
- zidentyfikowano 35 grup wyrobów budowlanych. (ZAŁĄCZNIK IV Tabela 1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011)

- Oznakowanie wyrobu funkcjonujące na poziomie całej Unii Europejskiej.
- Oznakowanie CE dla wyrobu budowlanego oznacza, że wyrób budowlany został legalnie wprowadzony do obrotu w UE. Państwa członkowskie nie mogą blokować handlu wyrobem na swoim rynku wewnętrznym. Organy publiczne nie mogą występować o przedstawienie dodatkowych dokumentów i certyfikatów, jeżeli wyrób posiada oznakowanie CE.
- Oświadczenie producenta o spełnieniu wymagań stawianych przez zharmonizowaną specyfikację techniczną (Normę, Ocenę Techniczną, etc.) oraz gwarancja spełnienia właściwości użytkowych.

Oznakowanie znakiem budowlanym

- Oznakowanie wyrobu funkcjonujące na poziomie Polski.
- Oznakowanie znakiem budowlanym oznacz w możliwość nieograniczonego handlu wyrobem w Polsce.
- Oświadczenie producenta o spełnieniu wymagań stawianych przez krajową specyfikację techniczną (Normę PN, Ocenę Techniczną, etc.).
- Zgodnie z prawodawstwem europejskim (CPR) jeżeli wyrób budowlany został legalnie prowadzony do obrotu na terenie państwa członkowskiego UE można nim legalnie handlować na terenie innych krajów wspólnoty.
- Prawodawstwo polskie jest tożsame z europejskim. zasady dotyczące znaku budowlanego są bardzo podobne zasad definiujących oznakowanie CE.

Dla jakich wyrobów oznakowanie CE
i znakiem budowlanym jest
obowiązkowe

Dla jakich wyrobów oznakowanie CE i znakiem budowlanym jest obowiązkowe

- Aby zweryfikować czy oznakowanie CE jest obowiązkowe w odniesieniu do wyrobu budowlanego, należy sprawdzić dziennik urzędowy pod kątem aktualnej [listy norm zharmonizowanych z Rozporządzeniem 305/2011](#).
- Jeżeli istnieje norma zharmonizowana dla wyrobu (wyrób jest objęty zakresem normy), Oznakowanie CE w stosunku do takiego wyrobu może być obowiązkowe.

Lista norm zharmonizowanych

- Lista zawiera normy nowe i zastąpione.
- Oznakowanie CE dla wyrobu objętego normą nową (brak normy zastąpionej) jest dobrowolne do daty końca okresu przejściowego (kolumna (5)).
- Jeżeli istnieje norma zastąpiona, zachodzi dowolność stosowania normy nowej i zastąpionej do końca okresu przejściowego (kolumna (5)).

Komunikat Komisji w ramach wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG

(Publikacja tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych na mocy prawodawstwa harmonizacyjnego Unii)

Przepisy rozporządzenia nr 305/2011/UE są nadrzędne wobec wszelkich sprzecznych przepisów zharmonizowanych norm.

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2018/C 092/06)

ESO ⁽¹⁾	Odniesienie i tytuł normy (oraz dokument referencyjny)	Odniesienie do normy zastąpionej	Data dostępności normy jako normy zharmonizowanej	Końcowa data okresu przejściowego
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Brak normy zharmonizowanej

- Jeżeli norma dla wyrobu nie znajduje się na liście norm zharmonizowanych należy zweryfikować czy dostępna jest Polska Norma dla tego wyrobu.
- Jeżeli istnieje polska norma obowiązkowe jest oznakowanie znakiem budowlanym.
- Jeżeli nie istnieje norma zharmonizowana ani norma polska, można samodzielnie podjąć decyzję o wystąpieniu do odpowiedniej jednostki certyfikacyjnej o wydanie Krajowej lub Europejskiej oceny technicznej (KOT lub EOTA).

Brak normy zharmonizowanej

Polską normę (jak również europejską) można odnaleźć przy pomocy wyszukiwarki [PKN](#)

PN-EN 13310:2015-09 - wersja angielska

Zlewozmywaki kuchenne -- Wymagania użytkowe i metody badań

Wprowadza: EN 13310:2015 [IDT]

[Dowiedz się więcej](#)

Norma niezharmonizowana

PN-EN 13310:2005 - wersja polska

Norma wycofana i zastąpiona przez [PN-EN 13310:2015-09 - wersja angielska](#)

Zlewozmywaki kuchenne -- Wymagania użytkowe i metody badań

Wprowadza: EN 13310:2003 [IDT]

[Dowiedz się więcej](#)

Norma zharmonizowana

UWAGA! Często dostępne są normy nowsze niezharmonizowane, jeżeli nastąpi taka sytuacja należy pamiętać, że oznaczenie CE pozostaje obowiązkowe w stosunku do normy zharmonizowanej a nie normy nowej.

System krajowy czy wspólnotowy?

System krajowy czy wspólnotowy

- Jaki jest rynek docelowy dla wprowadzanego wyrobu budowlanego?
- Czy istnieje norma zharmonizowana lub niezharmonizowana?
- Czy istnieje Krajowa Ocena Techniczna?
- Czy istnieje Europejska Ocena Techniczna?
- Czy wyrób jest produkowany seryjnie czy jednostkowo?

- Istnieje norma zharmonizowana.
- Istnieje Europejska Ocena Techniczna.
- Chcemy wprowadzić produkt na rynek europejski i zależy nam na rozpoznawalności znaku CE
(Pomimo możliwości handlu produktami oznaczonymi znakiem budowlanym poza granicami UE, możemy spotkać się z negatywnym odbiorem kontrahentów)

Oznakowanie znakiem budowlanym wybieramy gdy

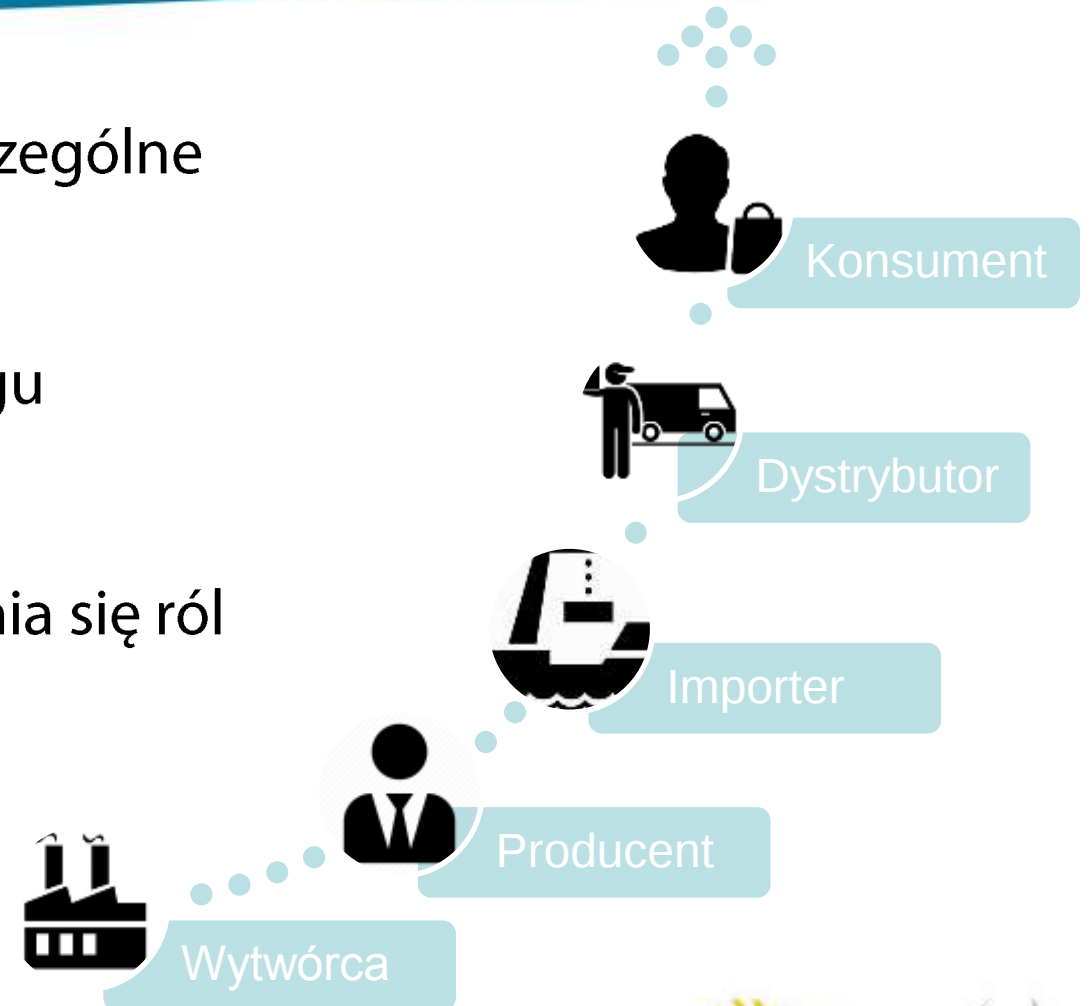
- Nie istnieje norma zharmonizowana z Rozporządzeniem CPR 305/2011 a istnieje norma PN (Polska Norm).
- Jesteśmy zainteresowani bezpośrednią dystrybucją na terenie Polski i okazjonalną poza granicami.
- Chcemy szybkiego wprowadzenia na rynek produktu, nie posiadającego normy ani oceny technicznej. Pozyskanie Krajowej oceny technicznej zajmuje mniej czasu.

Rola w systemie oceny zgodności

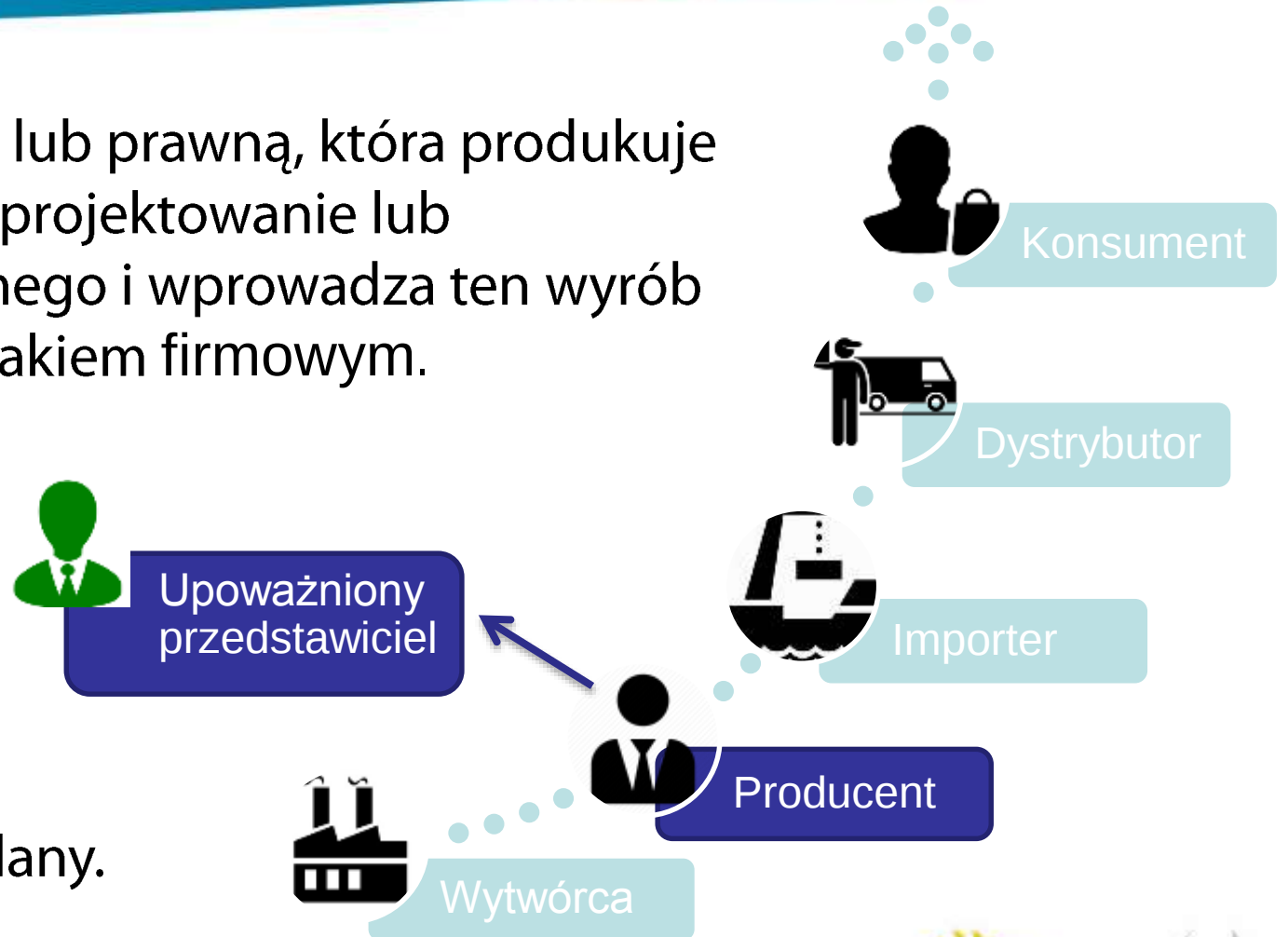
- Rozporządzenie CPR 305/2011, definiuje poszczególne role w łańcuchu dostaw.
- Definicja ról konieczna jest do ułatwienia obiegu dokumentacji oraz definicji odpowiedzialności.
- W niektórych sytuacjach dochodzi do nakładania się ról w obrębie jednego podmiotu gospodarczego.

- Jest to podmiot który fizycznie wytwarza wyrób budowlany.
- UWAGA! Jeżeli wytwórca wytwarza produkt pod własną marką automatycznie staje się producentem.
- Wytwórca powinien dołożyć pełnej staranności podczas procesu produkcji, jednakże odpowiedzialność za zgodność produktu z dokumentacją i przepisami prawa ciąży na producencie.
- Rola Wytwórcy nie jest uwzględniona w zapisach Rozporządzenia CPR 305/2011.

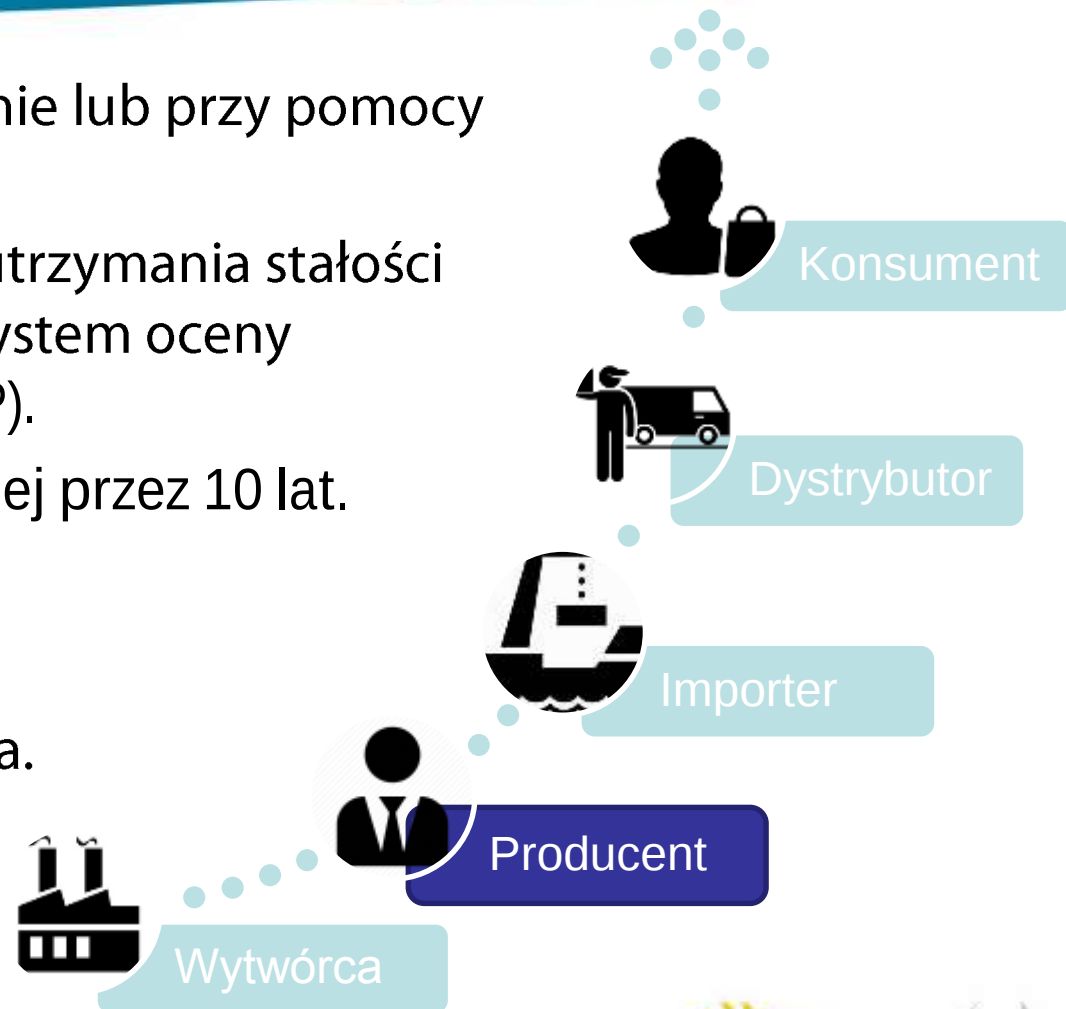

- „producent” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która produkuje wyrób budowlany lub która zleca zaprojektowanie lub wyprodukowanie wyrobu budowlanego i wprowadza ten wyrób do obrotu pod własną nazwą lub znakiem firmowym.
- Może ustanowić Upoważnionego Przedstawiciela.
- Centralna postać Łańcucha dostaw, na której spoczywa największa odpowiedzialność za wyrób budowlany.

Obowiązki producenta

- Ocena właściwości użytkowych wyrobu. Samodzielnie lub przy pomocy zewnętrznych laboratoriów i firm certyfikacyjnych.
- Prowadzenie zakładowej kontroli produkcji w celu utrzymania stałości właściwości użytkowych wyrobu. Pełna nazwa to „system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych” (AVCP).
- Stworzenie i utrzymywanie dokumentacji technicznej przez 10 lat.
- Stworzenie Deklaracji Właściwości Użytkowych.
- Opatrzenie wyrobu numerem partii lub serii.
- Opatrzenie wyrobu nazwą oraz adresem producenta.
- Dołączenie instrukcji obsługi i innych dokumentów umożliwiających bezpieczne użytkownie.
- Współpraca z organami nadzoru rynku.

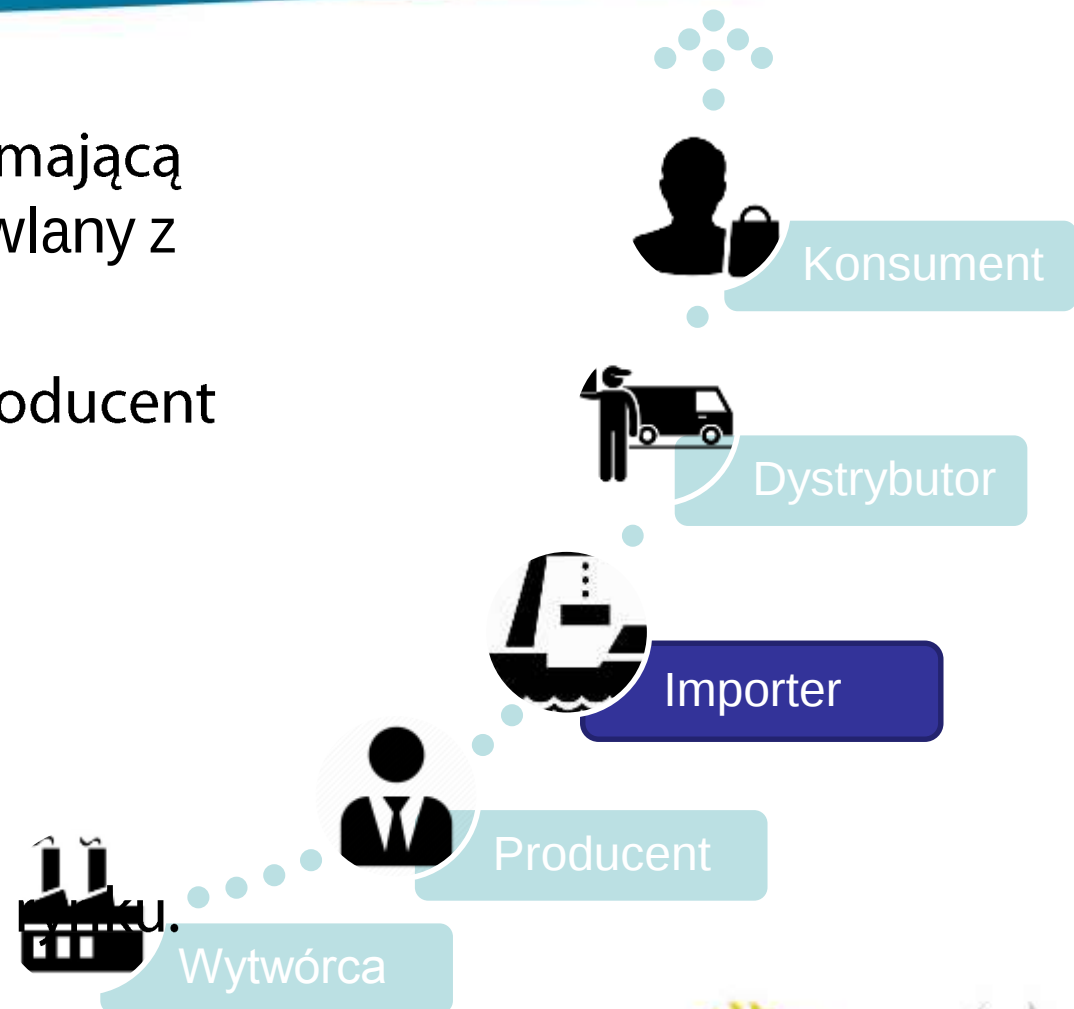

Producent – Upoważniony przedstawiciel producenta

- „upoważniony przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która otrzymała pisemne pełnomocnictwo producenta do wykonywania w jego imieniu określonych zadań;
- UWAGA! Upoważniony przedstawiciel nie może sporządzać dokumentacji technicznej.
- Zakres upoważnienia zależy od producenta i zawiera co najmniej przechowywanie dokumentacji technicznej.

- „importer” oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która wprowadza wyrób budowlany z państwa trzeciego do obrotu w Unii;
- Obowiązkiem importera jest weryfikacja czy producent spełnił swoje obowiązki.
- Importer musi nanieść swoją nazwę i adres na importowanym wyrobie.
- Importer zapewnia dostarczenie odpowiedniej dokumentacji wraz z wyrobem.
- Importer współpracuje z organami nadzoru

Dystrybutor i Konsument

- „dystrybutor” oznacza osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, inną niż producent lub importer, która udostępnia wyrób budowlany na rynku;
- Obowiązkiem Dystrybutora jest upewnienie się, że importer oraz producent dopełnili swoich obowiązków.
- Dystrybutor współpracuje z organami nadzoru rynku.
- Konsument ma prawo do otrzymania deklaracji właściwości użytkowych oraz instrukcji użytkowania.

Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego

Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego

- Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego służą do przeprowadzenia oceny wyrobu.
- Głównym punktem odniesienia dla zasadniczych charakterystyk wyrobu są, wymienione w Załączniku 1 Rozporządzenia CPR 305/2011, Podstawowe wymagania dotyczące obiektów budowlanych. Np.:
 - Nośność i Stateczność
 - Bezpieczeństwo pożarowe
 - Bezpieczeństwo użytkowania i dostępność obiektów
 - Etc.

Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego

- Przykłady:
 - Zlewozmywak - Trwałość - Spełnia/Nie Spełnia
 - Materiał drewnopodobny - Klasa Reakcji na ogień - A/Bs1d0/E
 - Cegła – wytrzymałość na ściskanie
- W sytuacji określania charakterystyk kluczowych ze względu na zastosowanie wyrobu dla normy nie zharmonizowanej (znak budowlany) to producent określa jakie charakterystyki są kluczowe.

Zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego

- Pełen wykaz zasadniczych charakterystyk znajduje się w załączniku ZA każdej normy zharmonizowanej.
- Zasadnicze charakterystyki mogą się różnić pod względem zamierzonego użycia. Przykład: drzwi i drzwi przeciwpożarowe.
- Wykaz zawiera również informację o systemie oceny zgodności który definiuje konieczność zaangażowania jednostki notyfikowanej w badania typu i/lub w system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych.

Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

- Załącznik ZA normy zharmonizowanej zawiera informację o konieczności stosowania odpowiedniego systemu oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych.
- Poszczególne systemy dobrane są co do zasady zgodnie z poziomem ryzyka związanym z produktem.
- Przykład 1: wyroby sanitarne objęte są systemem „4” z uwagi na niskie ryzyko związane z niespełnieniem właściwości użytkowych.
- Przykład 2: Drzwi wykonywane są w systemie „3” a drzwi przeciwpożarowe w systemie „1”.

Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

ZADANIA W SYSTEMIE \ SYSTEM	1+	1	2+	3	4
Zakładowa kontrola produkcji	P	P	P	P	P
Dalsze badania próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym	P	P	P		
Badanie Typu	N	N	P	N	P
Wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji	N	N	N		
Stały nadzór, ocena i ewaluacja zakładowej kontroli produkcji	N	N	N		
Kontrolne badanie próbek	N				
P-producent N - Jednostka Notyfikowana					

Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

- Komisja Europejska może w drodze aktów delegowanych zmienić system lub systemy w jakich ocenia się dany wyrób.
- Należy monitorować dziennik urzędowy unii europejskiej pod kątem aktów delegowanych dotyczących interesujących nas wyrobów.
- Kompletna lista aktów delegowanych znajduje się na stronach komisji europejskiej w sekcji poświęconej Rozporządzeniu CPR.

Kod identyfikacyjny wyrobu

Kod identyfikacyjny wyrobu

- Po przeprowadzeniu oceny należy przyporządkować produktowi niepowtarzalny kod identyfikacyjny.
- Kod łączy wyrób z dokumentacją techniczną.
- Kod powinien być umieszczony na wyrobie w sposób trwały. Jeżeli nie jest możliwe umieszczenie go na wyrobie, można umieścić go na opakowaniu lub w dokumentacji.

Kod identyfikacyjny wyrobu

- W sytuacji zmiany właściwości użytkowych wyrobu należy niezwłocznie zmienić kod i wydać nową deklarację właściwości użytkowych.
- Należy rozważyć umieszczenie dodatkowych informacji w kodzie wyrobu, takich jak data oceny czy nazwa grupy wyrobów. W taki sposób łatwiej będzie przeprowadzić aktualizację.
- Przykład kodu: nazwawyrobu123ABC03-11-2018
- Na jednej deklaracji można przywołać wiele kodów. Dla jednego kodu może istnieć tylko jedna Deklaracja.

Niedeklarowanie właściwości użytkowych NPD

Niedeklarowanie właściwości użytkowych NPD

- W poszczególnych krajach członkowskich może funkcjonować różne podejście do deklarowania właściwości użytkowych poszczególnych charakterystyk.
- W celu wyjaśnienia wątpliwości można skontaktować się z punktem kontaktowym ds. wyrobów budowlanych.
- W zależności od wymogów rynku można nie deklarować właściwości użytkowej danej zasadniczej charakterystyki oznaczając ją wartością „NPD” (No Performance Declared).

Niedeklarowanie właściwości użytkowych NPD

- Co najmniej jedna zasadnicza charakterystyka zidentyfikowana a jej właściwość zadeklarowana.
- Jeżeli załącznik ZA zawiera tylko jedną charakterystykę, nie można zadeklarować dla niej NPD.
- Załącznik ZA normy zharmonizowanej, może nie dopuszczać deklarowania właściwości „NPD”.

Procedury uproszczone

- Komisja Europejska na poziomie wspólnotowym, może przy pomocy decyzji upraszczać ocenę poszczególnych wyrobów.
- Decyzja komisji obejmuje wyrób oraz wymogi w stosunku do wyrobu pozwalające na zastosowanie procedury uproszczonej.
- Przykład: Producenci blach powlekanych poliestrem mogą bez badań deklarować klasę palności A1 jeżeli grubość wyrobu zawiera się w przedziale 0,4mm do 1,5mm

Procedury uproszczone

- Aby skorzystać z procedury uproszczonej na zasadzie decyzji, należy przygotować odpowiednią dokumentację techniczną.
- Odpowiednia dokumentacja techniczna zawiera:
 - Dokument potwierdzający zakwalifikowanie wyrobu do grupy wyrobów objętych przez decyzję. Należy uwzględnić zastosowanie wyrobu.
 - Wyniki badania lub sprawdzenia potwierdzające spełnienie wymogu, umożliwiające zastosowanie procedury uproszczonej.

Procedury uproszczone – współpraca z innymi producentami

- W uzasadnionych przypadkach możliwe jest współdzielenie dokumentacji technicznej z innymi producentami.
- Współdzielenie znacząco obniża koszty oceny niektórych wyrobów budowlanych.
- Aby współdzielenie było możliwe należy posiadać:
 - Wyniki badań wykonanych przez innego producenta
 - Zgodę innego producenta na ich wykorzystanie
 - Dokumentację świadczącą o tym, że procesy produkcyjne obu producentów są jednakowe

Procedura EOTA

- EOTA została utworzona na podstawie dyrektywy, grupuje jednostki upoważnione przez państwa członkowskie do wydawania europejskich dokumentów oceny.
- Europejski dokument oceny jest to dokument umożliwiający przeprowadzenie oceny wyrobu nieobjętego normą zharmonizowaną.
- Wykaz europejskich dokumentów oceny można znaleźć w części NANDO stron komisji Europejskiej. Znajduje się tam też pełen wykaz jednostek notyfikowanych i jednostek oceny technicznej (TAB) do wszystkich dyrektyw nowego podejścia oraz rozporządzenia CPR.

- Oznakowanie CE w procedurze EOTA jest nieobowiązkowe.
- Jeżeli istnieje europejski dokument oceny dla wyrobu, można wystąpić do jednostki oceny technicznej o przeprowadzenie jego oceny. Po dokonaniu takiej oceny powstaje europejska ocena techniczna. Jest to dokument umożliwiający wystawienie deklaracji właściwości użytkowych.
- Jeżeli nie istnieje Europejski Dokument Oceny można wystąpić do jednostki oceny technicznej o jego stworzenie. Jest to jednak proces długotrwały.
- Rodzaj dokumentacji potrzebny w procedurze EOTA jest indywidualnie ustanawiany podczas tworzenia Europejskiego dokumentu oceny.

Kaskadowanie dokumentacji

- Metoda upraszczania procedury oceny wyrobu budowlanego będącego systemem.
- Umożliwia wykorzystanie badań dostawców, co w uzasadnionych przypadkach zwalnia producenta z konieczności wykonywania kosztownych badań na własną rękę.
- W celu umożliwienia sobie zastosowania Kaskadowania dokumentacji należy systemowo pozyskiwać od dostawców wyniki badań i ocen przeprowadzonych na ich wyrobach.

- Aby zastosować kaskadowanie dokumentacji dla wyrobu należy pozyskać od dostawców i producentów komponentów:
 - Wyniki badań.
 - Zgody producentów na wykorzystanie wyników w procedurze kaskadowania
 - Dokument potwierdzający możliwość stosowania oceny komponentu do oceny całego system. Kluczowe jest uwzględnienie montażu zgodnie z instrukcją obsługi.
- Całość takiej dokumentacji nazywa się „odpowiednią dokumentacją techniczną”.

Organy nadzoru rynku

- GINB i GUNB czyli Główny Inspektor nadzoru budowlanego oraz Główny Urząd nadzoru budowlanego. Jest to organ i instytucja działająca pod jego kierownictwem, w której zakresie obowiązków znajduje się nadzór nad wprowadzaniem do obrotu wyrobów budowlanych.
- Departament ds. wyrobów budowlanych to część GUNB zajmująca wyrobami budowlanymi, która bezpośrednio odpowiada na pytania podmiotów z tego zakresu. Pytania można kierować pod: dwb@gunb.gov.pl
- Wojewódzki Inspektor/Inspektorat Nadzoru budowlanego – Jednostka, której głównym zadaniem jest prowadzenie bezpośrednich kontroli wyrobów budowlanych na wszystkich etapach łańcucha dostaw.

- Inspektorat podczas kontroli może pobrać do badań próbki wyrobu budowlanego.
- Badania próbek zostają zlecone akredytowanej do tego celu jednostce zewnętrznej
- Jeżeli właściwości użytkowe wyrobu, zgodnie z wynikami badań są zachowane koszt weryfikacji ponosi Skarb Państwa, w przeciwnym wypadku obciążany jest producent
- Weryfikacja nawet najprostszych wyrobów, może wiązać się ze znacznymi kosztami. Warto pilnować stałości właściwości wyrobów budowlanych.

Co warto wiedzieć o kontroli

- Podczas kontroli inspektor może zastosować dopuszczone ustawą kary.
- Praktyka wskazuje, że inspektor będzie zawsze dążył do usunięcia niezgodności, zanim sięgnie po kary. Współpraca z organami nadzoru rynku jest zawsze opłacalna dla producenta.
- Podczas kontroli istotne są dane producenta na opakowaniu lub produkcie. To z tym podmiotem w pierwszej kolejności będzie kontaktował się inspektorat.
- W każdym kraju UE istnieje struktura nadzoru rynku która jest zbliżona do struktury polskiej. Jednakże, kontroli podlega mniej niż 5% rynku wyrobów budowlanych.

Co warto wiedzieć o kontroli

- Punkt kontaktowy ds. wyrobów budowlanych został powołany na podstawie art. 10 rozporządzenia Nr 305/2011 oraz art. 9-11 rozporządzenia Nr 764/2008.
- Punkt udziela informacji z zakresu:
 - Przepisów prawa dotyczących wyrobów budowlanych wprowadzanych do obrotu na terenie Polski.
 - Danych kontaktowych organów w Polsce
 - Informacją czy produkt podlega konieczności wydania zezwolenia na mocy prawa Polskiego
 - Informacji dotyczących drogi odwołania się w przypadku wystąpienia sporu pomiędzy organami a podmiotami gospodarczymi

Co warto wiedzieć o kontroli

- Punkt NIE udziela informacji z zakresu:
 - Interpretacji przepisów i norm dotyczących wyrobów budowlanych
 - Porad administracyjna prawnych dotyczących wyrobów budowlanych
- W zakresie, w którym Punkt informacyjny ds. wyrobów budowlanych nie podaje informacji można kontaktować się bezpośrednio z Departamentem Wyrobów Budowlanych GUNB.
- Punkt kontaktowy ds. wyrobów budowlanych: punkt-kontaktowy@gunb.gov.pl
- Departament wyrobów budowlanych GUNB: dwb@gunb.gov.pl

Kary

- Organ kontrolujący może nałożyć kary na uczestników łańcucha dostaw za niedopełnienie obowiązków wynikających z Ustawy o wyrobach budowlanych i Rozporządzenia 305/2011.
- Utrudnianie pracy organowi kontrolującemu jest traktowane jako wykroczenie i podlega karze grzywny.
- Kontrolujący podlega ochronie prawnej jako funkcjonariusz publiczny. Na wniosek organu kontrolującego, właściwy miejscowo komendant Policji zobowiązany jest do zapewnienia kontrolującemu pomocy w trakcie kontroli.

- Wprowadzenie do obrotu wyrobu nienadającego się do zamierzonego użytkowania w zakresie właściwości użytkowych – **100 000 PLN**
- Umieszczenie oznakowania CE na wyrobie nie spełniającym deklarowanych właściwości użytkowych – **100 000 PLN**
- Brak wymaganego oznakowania CE – **20 000 PLN**
- Brak Deklaracji Właściwości Użytkowych – **20 000 PLN**
- Nieprawidłowe oznakowanie, brak informacji towarzyszącej, brak instrukcji obsługi – **10 000 PLN**
- Zagubienie próbki – **20 000 PLN**

- Wprowadzenie do obrotu wyrobu nienadającego się do zamierzonego użytkowania w zakresie właściwości użytkowych – **100 000 PLN**
- Brak wymaganego oznakowania CE – **20 000 PLN**
- Nieprawidłowe oznakowanie, brak nazwy i adresu importera – **10 000 PLN**
- Nieudostępnienie lub nie przechowywanie Deklaracji właściwości użytkowych – **10 000 PLN**
- Zagubienie próbki – **20 000 PLN**
- Dystrybutor może podlegać karze **20 000 PLN** za zgubienie próbki zabezpieczonej do badań.

- Wysokość kary zależy od wielu czynników i jest ustanawiana indywidualnie *stopień, okoliczności naruszenia przepisów ustawy, liczbę wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku krajowym niezgodnych z wymaganiami ustawy, uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także współpracę z właściwym organem prowadzącym postępowanie, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.*
(Ustawa o wyrobach budowlanych)
- W przypadku wystąpienia wypadku lub katastrofy, do której przyczynił się nieprawidłowo zaprojektowany lub wytworzony wyrób budowlany możliwe jest pociągnięcie każdego uczestnika łańcucha dostaw do odpowiedzialności przed sądem, w związku z wprowadzeniem do obrotu produktu niebezpiecznego.

Zawartość i obowiązki dotyczące dokumentacji technicznej wyrobu budowlanego

Zawartość i obowiązki dotyczące dokumentacji technicznej wyrobu budowlanego

- Dokumentacja techniczna to zbiór dokumentów referencyjnych dokumentacji towarzyszącej oraz Deklaracji Właściwości Użytkowych, który powinno się przechowywać przez okres 10 lat od sprzedaży ostatniej sztuki wyrobu budowlanego.
- Dokumenty referencyjne to dokumenty służące do przeprowadzenia oceny i dowodzące utrzymania właściwości użytkowych na odpowiednim poziomie, takie jak:
 - Badania wstępne
 - Dokumentacja zakładowej kontroli produkcji
 - Europejska Ocena Techniczna (w przypadku procedury EOTA)
 - Certyfikaty jednostek Notyfikowanych
 - Odpowiednia i Specjalna dokumentacja techniczna

Zawartość i obowiązki dotyczące dokumentacji technicznej wyrobu budowlanego

- Badania wstępne mogą w zależności od użytego systemu przyjąć formę:
 - Wewnętrznego raportu
 - Raportu z badań w jednostce notyfikowanej
- Należy pamiętać, że nawet w przypadku korzystania z systemu oceny zgodności nie wymagającego udziału jednostek notyfikowanych, można posiłkować się laboratorium zewnętrznym podczas oceny.
- Dokumentacja zakładowej kontroli produkcji powinna w jasny i realny sposób opisywać procedury związane z utrzymywaniem stałości właściwości użytkowych.
 - Za dokumentację mogą służyć wewnętrzne procedury związane z certyfikacją do normy ISO 9001

Zawartość i obowiązki dotyczące dokumentacji technicznej wyrobu budowlanego

- Odpowiednia dokumentacja techniczna wymagana jest przy stosowaniu procedur uproszczonych takich jak:
 - Współdzielenie wyników badań kilku producentów
 - Kaskadowanie dokumentacji
- Specjalna dokumentacja techniczna tworzona jest w wypadku gdy wyrób jest produkowany nieseryjnie, jednostkowo pod konkretne zamówienie:
 - Specjalna dokumentacja techniczna może zostać użyta w zastępstwie normy w celu oceny wyrobu.
 - Producent jest bezpośrednio odpowiedzialny za bezpieczne wbudowanie wyrobu w obiekt.
 - Procedura uproszczona stosowana podczas prac przy zabytkach lub przez mikro przedsiębiorców.

Deklaracja Właściwości Użytkowych

Deklaracja Właściwości Użytkowych

- Deklaracja Właściwości Użytkowych to dokument w którym producent bezpośrednio gwarantuje spełnienie przez wyrób budowlany właściwości użytkowych, oraz deklaruje zastosowanie wyrobu.
- Deklaracja powinna być zawsze dostarczona odbiorcy końcowemu. Zawiera kluczowe z punktu widzenia zastosowania wyrobu zasadnicze charakterystyki oraz ich właściwości.
- Zawartość deklaracji właściwości użytkowych jest zdefiniowana bezpośrednio w Rozporządzeniu 305/2011 i zmieniającym ją rozporządzeniu delegowanym nr 574/2014.

Zawartość Deklaracji Właściwości Użytkowych

- Numer deklaracji właściwości użytkowych – Jest to numer identyfikacyjny dokumentu, który łączy deklarację z wyrobem budowlanym.
1. Niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu – Jest to kod wyrobu który jednoznacznie definiuje go pod względem osiągniętych właściwości użytkowych. Nie jest dopuszczalna sytuacja w której dwie sztuki wyrobu o tym samym kodzie identyfikacyjnym typu, posiadają różne właściwości użytkowe.
 2. Zamierzone zastosowanie lub zastosowania – Należy przedstawić wszystkie zamierzone zastosowania wyrobu, odpowiednie sformułowanie można odnaleźć w załączniku ZA normy i bezpośrednio skopiować.

Zawartość Deklaracji Właściwości Użytkowych

3. Producent – Nazwa handlowa, nazwa przedsiębiorstwa lub zastrzeżony znak towarowy, wraz z adresem kontaktowym producenta.
4. Upoważniony przedstawiciel – Jeżeli został ustanowiony należy podać jego dane
5. System oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych – Należy przywołać numer systemu który został użyty do oceny zgodnie z zapisami załącznika ZA Normy lub decyzją delegowaną Komisji Europejskiej.
 - W przypadku korzystania z różnych systemów dla różnych właściwości należy wymienić wszystkie z nich.

6. Norma zharmonizowana lub europejska ocena techniczna:
- Jeżeli norma zharmonizowana, należy podać
 - numer referencyjny
 - numer jednostki notyfikowanej wraz z oryginalną nazwą (bez tłumaczenia)
 - Jeżeli zastosowano europejską ocenę techniczną należy przywołać:
 - Numer europejskiego dokumentu oceny wraz z datą
 - Numer europejskiej oceny technicznej wraz z datą
 - Nazwę jednostki ds. oceny technicznej
 - Numer jednostki lub jednostek notyfikowanych

Zawartość Deklaracji Właściwości Użytkowych

7. Deklarowane właściwości użytkowe – punkt ten powinien zawierać
 - Wykaz zasadniczych charakterystyk dla zamierzonego zastosowania
 - Dla każdej charakterystyki, jasna i jednoznaczna deklaracja poziomu, klasy bądź spełnienia poszczególnych właściwości użytkowej.
8. Odpowiednia lub Specjalna dokumentacja techniczna – Punkt ten może pojawić się w odniesieniu do wyrobu dla którego zastosowana została specjalna lub odpowiednia dokumentacja techniczna. Należy przywołać numer referencyjny dokumentacji oraz wymagania z którymi jest zgodna.
 - Zadanie:

*Właściwości użytkowe określonego powyżej wyrobu są zgodne z zestawem deklarowanych właściwości użytkowych.
Niniejsza deklaracja właściwości użytkowych wydana zostaje zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 305/2011 na
wyłącznie odpowiedzialność producenta określonego powyżej*
 - Podpis osoby mogącej zaciągać zobowiązania w imieniu producenta.

Zawartość Deklaracji Właściwości Użytkowych

- Rozporządzenie 574/2014 Wprowadziło dużą elastyczność w tworzeniu deklaracji zgodności i umożliwia:
 - Zastosowanie innego układu i kolejności niż we wzorze
 - Łączenie poszczególnych punktów w jeden
 - Pomijanie punktów które nie mają zastosowania do danego wyrobu budowlanego
 - Przedstawianie punktów bez numeracji.
- Można podać odniesienie do strony internetowej na której znajduje się kopia deklaracji.
- Strona internetowa może też służyć jako forma udostępnienia deklaracji użytkownikowi, jeżeli adres został przywołany na wyrobie.

Krajowa deklaracja właściwości użytkowych.

- Kształt krajowej deklaracji właściwości użytkowych jest zbliżony do kształtu deklaracji właściwości użytkowych. Dokładny wzór znaleźć można w dokumencie: **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym.**
- Krajowa deklaracja wydawana jest w systemie krajowym, w przypadku braku normy zharmonizowanej.
- Konsekwencją stworzenia krajowej deklaracji właściwości użytkowych jest oznakowanie wyrobu znakiem budowlanym.

Krajowa deklaracja właściwości użytkowych.

- Różnice w deklaracji to:
 - Konieczność podania miejsca produkcji wyrobu. Miejsce może być dokładnym adresem jak również wyłącznie krajem, w którym został wyprodukowany wyrób.
 - Zamiast normy zharmonizowanej należy podać numer referencyjny i datę polskiej normy.
 - Zamiast europejskiej oceny technicznej należy podać numer referencyjny i datę krajowej oceny technicznej.
 - W treści należy umieścić zwrot:

Właściwości użytkowe określonego powyżej wyrobu są zgodne z wszystkimi wymienionymi w pkt 8 deklarowanymi właściwościami użytkowymi. Niniejsza krajowa deklaracja właściwości użytkowych wydana zostaje zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, na wyłączną odpowiedzialność producenta.

Oznakowanie CE, znak budowlany i informacje towarzyszące

Oznakowanie CE i informacje towarzyszące

- Deklaracja Właściwości użytkowych służy jako podstawa do opracowania etykiety z oznakowaniem CE
- Oznakowanie i informację towarzyszącą należy umieścić na wyrobie lub, jeżeli charakter wyrobu na to nie pozwala, na opakowaniu lub w dokumentacji towarzyszącej.
- Symbol CE można znaleźć w różnych formatach na stronie Komisji Europejskiej w sekcji dotyczącej oznakowania CE

Oznakowanie CE i informacje towarzyszące

- Na etykiecie należy podać
 - Dwie ostatnie cyfry roku w którym oznakowanie zostało po raz pierwszy umieszczone na danym typie wyrobu
 - Nazwa i adres siedziby producenta
 - Niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu
 - Numer referencyjny deklaracji właściwości użytkowych
 - Deklarowane właściwości użytkowe
 - Odniesienie do zharmonizowanej dokumentacji technicznej
 - Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej
 - Zamierzone zastosowanie lub zastosowania
 - Stronę internetową na której znaleźć można deklarację właściwości użytkowych

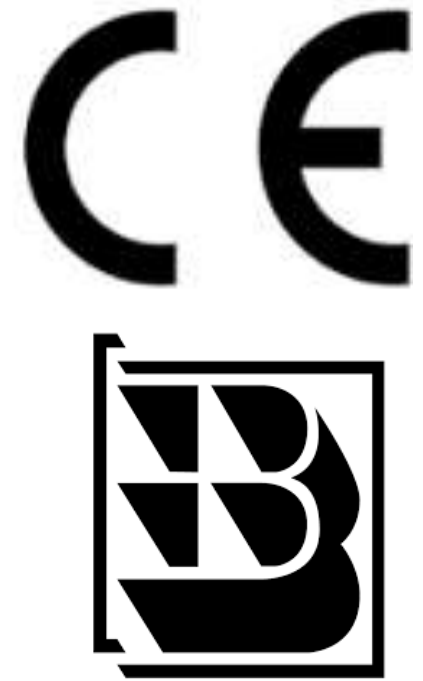
Znak budowlany i informacje towarzyszące

- Znak budowlany zostaje naniesiony na produkt na podstawie krajowej deklaracji właściwości użytkowych.
- Różnicą względem etykiety CE jest brak wymogu opisanie zamierzonego zastosowania na etykiecie.
- Nie jest konieczne również podawanie na etykiecie miejsca produkcji wyrobu wyszczególnionego w krajowej deklaracji właściwości użytkowych.

Oznakowanie CE i informacje towarzyszące

- Kompozycja etykiety jest elastyczna, można przedstawić poszczególne informacje w dowolnej kolejności.
- Nie ma obowiązku stosowania na etykiecie języka rynku, niemniej zaleca się stosowanie jak najmniejszej ilości słów.
- Etykieta musi być umieszczona na wyrobie w sposób widoczny, czytelny i trwały.

Instrukcja obsługi

- Instrukcja obsługi jest podstawowym dokumentem umożliwiającym bezpieczne wykorzystanie wyrobu budowlanego przez użytkownika końcowego.
- Zawartość instrukcji jest silnie uzależniona od zastosowania i charakteru wyrobu budowlanego. Jako podstawowy wzór można wykorzystać dostępną normalizację np. normę PN-EN 82079-1.
- Warto jak najlepiej doprecyzować w instrukcji wykorzystanie wyrobu i sposób jego użytkowania, by maksymalnie ograniczyć ryzyko dla użytkownika.

Instrukcja obsługi

- W przypadku postępowania gwarancyjnego oraz w razie wypadku, instrukcja jest kluczowym dokumentem przesądzającym o odpowiedzialności producenta (lub jej braku) za zaistniałe zagrożenie.
- Należy zawsze przygotować instrukcję w języku zrozumiałym dla użytkownika.
- Instrukcja powinna być możliwie prosta i zwięzła aby zwiększyć prawdopodobieństwo zapoznania się z nią przez użytkownika.

Informacja REACH

- Wymogi dotyczące wyrobów budowlanych są również zawarte w rozporządzeniu REACH obejmującym stosowane w UE chemikalia.
- Jeżeli wyrób budowlany jest substancją lub mieszaniną należy sporządzić dla niego kartę charakterystyki i dołączyć do deklaracji właściwości użytkowych.
- Producent jest zobowiązany dostarczyć kartę charakterystyki, jeżeli wyrób budowlany jest sklasyfikowany jako substancja niebezpieczna zgodnie z Rozporządzeniem 1272/2008.

- Jeżeli wyrób budowlany wymaga karty charakterystyki w określonych przypadkach będzie również wymagał etykietowania zgodnego z Rozporządzeniem CLP nr 1272/2008.
- W przypadku gdy wyrób budowlany ma konsystencję lub właściwości kwalifikujące go jako substancję lub mieszaninę należy zawsze zweryfikować skład.
- Odpowiednie informacje mogą dostarczyć nam dostawcy poszczególnych składników.

Dziękuję za uwagę

Andrzej Tusk

Konsultant ds. oceny zgodności produktów